

Szerkesztési iroda:
Nagybcskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
rová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
bóvá a hirdetések, az előfizet-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Nagybcskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 97. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Hétfő, április 28.

A Délvidék ipara.

Nagybcskerek, április 28.

Valamikor, még nem is olyan régen, úgy beszéltek Magyarország Délvidékéről, a Bánátról, mint tejfel-mézzel folyó Kánaánról.

Torontál-, Temes-, Krassó-Szörény vármegyék lakosai jólétben éltek, elégedettek, boldogok voltak, már a mennyire a földi életben boldogok és elégedettek lehetnek az emberek.

Gazdag falvak, gazdag városok sorakoztak egymás mellett, ahol egyformán boldogulhatott a gazda, a földmivelő, az iparos és a kereskedő. A pezsgő gazdasági élet mellett virágzó ipari és kereskedelmi élet uralkodott.

Az idők változásával, a modern technika vívmányainak a terjedésével azonban lassankint itt is mutatkozni kezdett a visszaesés az iparban és az a visszaesés nem szűnt meg, sőt az utolsó évtizedben mindinkább rohamosabb és nagyobb kiterjedésű lett.

Ebbe az utolsó évtizedbe esett a gazdasági válság, a melyből ma sem tud kibontakozni az egész ország. Nehány rossz termés s az általános gazdasági pangás megingatta a gazdasági élet alapjait s a gazdák, akik teljesen tönkre nem mentek, a nagy állami és községi terhekkel vállaikon, csakhogy éppen tengődtek s tengődnek ma is.

Ennek a gazdasági válságnak a következménye nem lehetett más, minthogy a virágzó ipar és kereskedelem a tönk szélére került.

A Délvidéken a mezőgazdaság a vezető tényező. A hatalmas síkságon a termőföld uralkodik. Ha a föld gazdagon fizet, ha a mezőgazdaság virágzik, az iparnak és kereskedelemnek is jut belőle annyi, hogy a kereskedők és iparosok nemcsak megélhetnek, de gyarapodhatnak.

Mihelyt azonban a mezőgazdasági válság bekövetkezett, annak a sulya rögtön ránehezedett az iparra és kereskedelemre.

Elsősorban pedig a kisiparra. A Délvidék eddig ugyszólván kiesett a nagy ipari forgalom köréből s a lakosság szükségleteit az ottani iparosoktól szerezte be. A gazdag aratást gazdag vásár követte. Mikor pedig az utolsó időben rosszul fizetett a föld, az iparosok vásárról-vásárra hordták portékáikat s jó ha a munkájukba fektetett tőkét vissza tudták kapni. De legtöbbször még ezt sem tudták elérni.

Növelte és fokozottan növeli ma is a délvidéki ipar pangását, sőt mondhatni csődjét az, hogy a vasuti vonalak szaporodásával, a közlekedés forgalmának kiterjesztésével az ipari központ könnyen hozzáférhet a Délvidékhez s áruival eláraszthatja ugyszólván minden részét.

Általános gazdasági szempontból ez még talán nem képezhetne veszélyt s a panaszokat és feljajdulásokat nem színezné ki olyan sötétben, ha a központi ipari forgalom a magyar ipar termékeinek szerezne a Délvidéken piacot.

De a Délvidéken a magyar iparról alig lehet szó.

Ott az iparban és kereskedelemben az osztrák, különösen a bécsi ipar termékei uralkodnak. A bécsi és egyéb osztrák gyárak előzöltek a Délvidéket s ott olyan piacot teremtettek maguknak, a

melynél rájuk nézve kedvezőbb talán egész Magyarországon nincs.

Már most az itteni iparosok az ő szolid és becsületes munkájukkal nem képesek versenyezni a silány, de olcsó osztrák ipari termékekkel.

A lakosság bármint is szeretné a helybeli iparosokat támogatni rendelkezésével, a rossz viszonyok között nem képes megfizetni a szolid munkát, az iparos pedig a pangó ipari forgalomban nem adhatja olcsóbban áruát. A nagyipar az anyagot magához vonja, a kisiparos az anyaghoz is drágábban jut, hitele pedig nincs. Ilyen körülmények között az idegen ipari termékekkel lehetetlen versenyezni.

A bécsi és más osztrák ipari termékek jó vására már egész sereg, azelőtt virágzó iparágat tett tönkre s a meglévő iparágak üzői, hogy megélhetésüket biztosítsák, kénytelenek sokszor ahhoz a csalafintasághoz folyamodni, hogy a gyári árut mint a saját ipari terméküket bocsátják piacra. A figyelmes szemlélő tapasztalhatja, hogy a heti vásárokon a kisiparosok a gyári árukkal tudnak csak üzletet csinálni.

A kereskedők ilyen viszonyok között természetesen az idegen portékát kolportálják, mert a kisiparos szolid, de drágább munkája a nyakukon marad.

A Délvidék iparának csődjében vannak azonban más jelenségek is, amelyek a magyar ipar pusztulását előmozdították s a melyek ha meg nem szűnnek teljesen megsemmisítik az ipart.

Ezek egyike az, hogy az iparosok, főleg a kisiparosok, — ezek képezik itt is a gerincét a magyar iparnak, — közömbösen nézik a pusztulást s nem igyekeznek módokat keresni arra, hogy az idegen ipar inváziójával sikeresen szembeszálljanak. Fáznak a modern technika eszközeitől, a melyek lehetővé teszik a gyorsabb és olcsóbb termelést. Talán némileg rovasára megy ez a munka szoliditásának, de elvégre is az árral uszni kell, mert másképp bizonyos a teljes megsemmisülés. A modern technikai eszközök segítségével föl lehet venni a versenyt az idegen iparral, mert mégis csak inkább megfizeti a közönség a magyar árut, mint a hasonló módon és a mellett sokkal silányabban előállított osztrák portékát.

Másik dolog az volt, hogy a közönség is közönnnyel nézte a helyi magyar ipar pusztulását, sőt előmozdította azzal, hogy majdnem teljesen mellőzte a magyar iparosokat s csak idegen portékát vásárolt. Ezt a szegényebb embereknek talán meg lehet bocsátani, mert náluk nagyfontosságú dolog, ha szükségleteiket olcsón szerezhetik be: nem lehet azonban helyeselni azt, hogy a jómódu közönség tulnyomó része is mellőzte a délvidéki iparosokat és a bécsi áruknak kedvezett. A nagyobb intelligenciájú jómódu közönség tudja azt, hogy az idegen áru selejtesebb s a helyi iparosok termékei messze föltötte állanak, tehát nekik föltétlenül az egész vonalon a magyar iparosokat kell támogatniok. Igaz, hogy egyszerre többet ad ki valamely áruért, de azért még sem vásárol drágábban, mert a selejtes idegen áruból többet kell vennie. Ezt a vásárlási rendszert, amint mondtam, indokolja a szegénység, de bűn a jómódu vásárlótól. Annál is inkább bűn, mert ezzel a nemzeti előhaladást gátolja.

Szerencse azonban, hogyha el is jutunk az örvény széléhez, itt megállunk. A délvidéki közönséget is megdöbbentette a magyar ipar pusztulása s hogy beletekintett az örvénybe, megállt, gondolkozott s azután cselekedett is.

Mindenféle mozgolódnni kezdtek a vezető körök, a hangadó elemek, hogy megállítsák a pusztulást. Törekvésük egyrészt arra irányul, hogy az iparosokat fölrázzák téltenségükből, közönyösségükből s fokozottabb tevékenységre buzdítsák, másrészt pedig, hogy a vásárló közönséget rábirják arra, hogy mellőzze az idegen ipar termékeit s hazai, nevezetesen délvidéki iparosoktól szerezze be szükségleteit.

Szép példával jár ebben elől Nagybcskerek városa, mely egyik központja a Délvidék iparának és kereskedelmének. Nagybcskerek városának közönsége a vezető körökkel élén, az újabb időben fokozott igyekezettel törekszik arra, hogy a hazai ipar pusztulását meggátolja és az osztrák ipar termékeit kiszorítsa. Ennek a célnak az előmozdítására fog szolgálni a nagybcskerek-i iparkiallítás is.

A küzdelem mindenestre kemény lesz, de szilárd akarattal és kitartással lehetetlen, hogy a siker elmaradjon.

Somfai János.

Varga Ferenc †.
1817—1902.

— április 28.

Alig néhány napja köztünk Mencer Lipót vármegyei főpénztárnok ur tollából egy érdekes visszaemlékezést a 48-as nagy időknek kiváló szereplőjéről. Torontál vármegye volt alispánjáról, Varga Ferencről, aki félszázad óta önkéntes számkivetésben élt Amerikában.

Pedig akkor már Varga Ferenc nem volt az élők sorában, mert amint most kapjuk a messze tengeren túlról a gyászos értesítést, Varga Ferenc április 5-én meghalt a Jowa állam Leon városában.

Régen, nyolc hónapja betegeskedett már, míg végre is a halál győzedelmeskedett a 85 éves aggastyánon s három héttel ezelőtt magával ragadta az élők sorából.

Varga Ferenc született 1817. december 8-án Debrecenben, hol atyja a ref. kollégiumban tanár volt. Iskoláit szülőhelyén végezte s 1840-ben ügyvédi oklevelet nyert. Rövid idő múlva Nagybecskerekre került, a hol uradalmi ügyvédje volt a Kiss családnak, s így az 1849. október 6-án kivégzett Kiss Ernő tábornoknak is.

Az 1848-ban az öt tagú vérbíróság elnöke lett. Ez a bíróság hat hónapi működése alatt 23 egyént ítél el. 1849. január-havában a szegedi vézbíróság elnöke lett, a mely bíróság öt egyént ítél el hazaárulás miatt. Ez a bíróság azonban mihamar beszüntette működését s Varga Ferenc 1849. április havában Torontál vármegye alispánjává választották s Nagybecskerekre tette át hivataloskodásának székhelyét.

Mikor a déli sereg leveretett, Varga Ferenc a többi torontáli tisztviselővel átkelt a Maros folyon s augusztus 13-án ért Világosra, a hol a magyar sereg letette a fegyvert.

Varga Ferencnek is menekülni kellett s közel három esztendei hányatás után Amerikába jutott és itt meg is telepedett.

Ötvenkét esztendeje volt távol hazájától, melynek szent ügyéért áldozta ifjú lelkesedését s a melynek veszített ügye adta kezébe a vándorbotot. A fél század alatt csak egyszer látta szeretett hazáját, akkor, mikor Magyarország ezeréves fennállását ünnepelte. Az aggastyán nem törődött korával, az ut veszéyleivel, hanem eljött haza, hogy tanuja legyen hazája nagy ünnepeinek.

A boldogult 1858-ban nősült meg, nőül

vevén a német származású Sanders Máriát, akitől hét gyermeke született, akiknek gyászához a messze szülőházból is száll néhány fohász.

Varga Ferenc haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak úgy saját, mint a mélyen sujtott barátok és ismerősök nevében gyászba borult szívvel tudatják Varga Ferenc urnak, Torontál vármegye volt másodalispánja, a szegedi vészbíróság elnöke és hites ügyvédnek f. év április hó 5-ikén este 6 órakor Leonban (Iowa, Egy. Áll.) 85 éves korában, önkéntes számkivetésének 54. évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhúytát. A boldogult halottnak drága tetemei Leonban helyeztetek örök nyugalomra. Nyugodjék békén, legyen neki könnyű a föld pora! Varga Ferencné szül. Sanders Mária, Varga István, Frazierne szül. Varga Klára, Gatsshellné szül. Varga Emma, Hamiltonné szül. Varga Róza, Coderné szül. Varga Eszter, Sladené szül. Varga Mária, Dornné szül. Varga Nellie, gyermekei.

Tisztelgések az új tanfelügyelőnél.

(Saját tudósítónktól.)

— április 28.

Torontál vármegye kir. tanfelügyelője, dr. Paeséri Károly legutóbb hivatalosan értesítette a vármegyei tanügyi köröket hivatalba lépéséről. Most egymást érik a tisztelgő testületek, kik a tanfelügyelő bizalmat keltő szép programjának hatása alatt kikérik szives támogatását kulturális intézeteik számára.

Tegnap az áll. polgári iskolai tanárok tisztelegtek Knyaskó Lajos igazgató vezetésével. Az igazgató üdvözlő beszédére dr. Paeséri szívélyes szavakban válaszolt és felkérte a tanári testületet, hogy a helybeli polgári iskola jó hírét ezentúl is fenntartani iparkodjanak, a mihez ő maga részéről megígérte támogatását.

Nyomban utána a helybeli közs. tantestület tisztelgett a tanfelügyelőnél. Baaden Károly igazgató üdvözlő szavaira dr. Paeséri mély jelentőségű, szép beszédben felelt, melyben feltárta nagy tudásának és bő tapasztalatainak gazdag tárházát. Kifejtette mindazon magasztos feladatokat, melyek különösen nemzetiségek lakta hazánkban a tanítókra várnak. Szerinte hazánk csak úgy lehet egységes, erős állam és csak úgy érvényesülhet a többi nemzetek közt, ha erős nemzeti alapon kifejlett kulturája van. Ezt a kulturát és ezáltal az említett magasztos célt, a tanítók vannak hivatva szolgálni, amihez legelső sorban a legmagasabb fokú idealizmus kívánatik. Ezen idealizmusban az irányt és a legszebb példát adja a tanítóknak lánglelkű kultusz-miniszterünk dr. Wlassics Gyula (elkes eljenzés), ki egyszersmind atyailag gondos kodik arról is, hogy az idealizmus kifejtését és megszilárdítását előmozdítsa a realis oldal, az anyagi is kedvező elintézését nyerjen. Felhívja tehát a tanítókat, hogy lelkük minden idealizmusával törekedjenek az ifjúság nevelésére — az észszerű nevelésben amugy is bennfoglaltatik az oktatás — és ezuttal vele együtt, mint legfőbb munkatársai működjenek egyetértőleg a nemzeti kultúra és ezáltal a nemzeti állam kiépítésén. Végül kijelenti a tanfelügyelő, hogy mindenkor nagybecsűli a hivatásuk magaslatán álló tanítókat, akik mindenkor számíthatnak saját ügyeikben támogatására, ha eziránt bizalommal és őszinteséggel hozzá fordulnak.

A tantestület tagjai lelkes eljenzéssel fogadták a tanfelügyelő remek beszédét és annak hatása alatt azon meggyőződéssel távoztak, hogy Torontál vármegye tanítósa dr. Paeséri Károlyban époly lelkes és kitűnő vezető, mint humánusan gondolkodó főnököt nyert.

Az iparkiallítás.

— április 28.

A kiállítás perspektívája kezd mindinkább kibontakozni, az eddig tett előkészületek biztatóak, sőt már az egyes csoportok képei is kezdenek kialakulni.

A kereskedelmi miniszterium folyó hó 19-én kelt s a kiállítás rendező-bizottságához intézett leiratában meglepéssel veszi tudomásul a társadalomnak azt a törekvését, hogy a kiállítás rendezésével helyi ipar termékeinek nagyobb kelendőséget kíván szerezni. Egyben értesíti a bizottságot, hogy butorrajzokat fog küldeni az iparművészeti társu-

lat utján, mely társulat a rajzokhoz esetleg szükséges felvilágosításokat meg is fogja adni. A mennyiben pedig ezen kívül szükséges lenne, szívesen bocsátja a miniszterium a bizottság rendelkezésére a „Mintalapok iparosok és ipariskolák részére“ faipari füzetét, melyek igen sok becses anyagot tartalmaznak.

Ime butoripar-csoportunk a legelőkelőbb forrásból lesz ellátva mintákkal; kiállításunkat nemesen egyszerű polgári butorok a szécszés stíl tisztult formáival fogják vonzóvá tenni.

A férfiszabó iparosok csoportgyűlésükön bejelentették, hogy ki fognak állítani még azon esetben is, ha megrendeléseket nem kapnának. Többen hazai szövethől kívánják tárgyaikat készíteni. Az ilyen tárgyak fölé ki lesz írva: „A szöveth hazai termék.“ Ezen ötletből felhívjuk a közönség figyelmét az ily irányu megrendelésekre. megrendeléseket elsősorban szegényebb sorsu társaik között fogják kiosztani. Tekintettel a csoportbiztos teendőkre, különösen e nagyszámu csoportnál, Kovács Ödön csoportbiztos mellé még négy biztost választottak: Demel Pétert, Tenyer Jánost, Streff Mátyást és Herodek Pált.

A vas- és fémipari csoport gyűlésén, melyen Hie Mátyás csoportbiztos elnököl, kiállítókat a következők jelentkeztek: Fichtl József, Engel Ádám, Grasl János és Fökl Károly lakatosok; Gittler Lipót szerkovács; Bonyhády Kálmán kérés, Winger Ferenc és Hie Mátyás géplakatos; Walik István, Tihát Keresztély, Tolveth János, ifjabb és idősb. Schmidt Ferenc, Schillessz Péter, Iberer András, Horti János, Elias János és Glücksmann Jakab bádigosok.

Bizton reméljük, hogy a többi csoportnak hasonló alakulásáról legközelebb jelentést tehetünk.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118 szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7/2 óráig nyitva marad.

Fogműteterem. Erdélyi Mór fogtechnikus, a Korona szálloda mellett.

- Május 1. A nagybecskereki könyvnyomdászok ünnepéje.
4. Iparkiallítási rend. bizotts. ülése d. e. 11 órakor az ipartestület helyiségében.
10. A „Lloyd-társulat“ közgyűlése.
11. „A torontál-erzsébetlakai hitelszövetkezet“ közgyűlése.
12. Tavaszi közgyűlés.

— **Személyi hir.** Dr. Dellimanics Lajos alispán ma hivatalos ügyekben a fővárosba utazott. — Br. Feilitzsch Berthold több napi itt tartózkodás után ma elutazott városunkból.

— **Érettségi vizsgáló-biztos.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértően a nagybecskereki és pancsovai állami felső kereskedelmi iskoláknál ez idén tartandó érettségi vizsgálatok vezetésével dr. Schack Béla felső kereskedelmi iskolai főigazgatót bizta meg, miniszteri biztosi minőségben.

— **A városi kölcsön.** Nagybecskerek város pénzügyi bizottsága szombaton délután ülést tartott, melyen a városi kölcsönre beérkezett ajánlatokat tárgyalta s abban állapodott meg, hogy fölkéri Steinitzer Géza biztossági tagot, hogy budapesti útja alkalmával lépjen személyesen érintkezésbe a pénzügyeztetekkel.

— **A horvát miniszter balesete.** Cseh Ervin horvát minisztert sajnálatos baleset érte szombaton éjjel a fővárosban. Hazafelé menet a lánchíd közelében a pesti oldalon oly szerencsétlenül esett el, hogy karjának felső része eltört. A minisztert az „Angol királyné“-ban levő lakásán ápolják s a részvét általános iránta.

— **Az ovoda felügyelő-bizottság ülése.** A nagybecskereki állami ovodák felügyelő-bizottsága tegnap délelőtt 11 órakor ülést tartott. Jelen voltak dr. Plechl Szilárd elnök mellett Weisz Izidor, Steinitzer Géza, Szalay József, Jeszenszky Nándor, Knyaskó Lajos; a hölgyek közül Müller Józsefné, dr. Brájjer Lajosné, özv. Hegedüs Kálmánné, Szávicz Sándorné, dr. Haidegger Lajosné, Szegfűné Gopcsa Róza, Veresné Konth Paula, Bányai Ernesztin és Kiss Sarolta. A közoktatási miniszter felszólítására az állami ovodák

foglalkoztatási eszközeinek szaporítását az óvónők előterjesztése szerint a bizottság elhatározta. Az óvónők nevében Szegfűné kéri a bizottságot, hogy az állandó ovodák felépítésére nézve sürgősen intézkedés történjék, mert a jelen épületekben tarthatatlan az állapot. A jóváhagyott építési tervek keresztülvitelének mi sem áll utjában. A város érdeke is ezt kívánja. Az óvónőktől bekéri a bizottság a beiratási díjakat, költségvetés jegyzékét, az óvónők szükségleteit és a gyermekek létszámát. E jelentésekből kitűnik, hogy a magyar-utcaiban ez isk. évben beiratott 94; a gradnolicaiban 120; az oppovaiban 91; a német-városiban 104 gyermek. A felvételre jelentkezés még most is igen tömeges, de helyszüke miatt a tényleg feljárók elhelyezése és gondozása már is lehetetlen.

— **A Lloyd-társulat közgyűlése.** A nagybecskereki Lloyd társulat április 26-ikára szombatra hirdette az évi rendes közgyűlést a társulat helyiségében. Steinitzer Géza elnök kénytelen volt azonban konstatálni, hogy miután a közgyűlés határozatképességéhez az alapszabályok értelmében szükséges husz tag sem jelent meg, a közgyűlést nem lehet megtartani. Az elnök ezután kimondotta, hogy a közgyűlést május 10-ikén este 8 órára hívja újból egybe. A közgyűlést társas-vaesora fogja követni.

— **Esküvő.** Diszes esküvő volt tegnap Szegeden. Matuskovics Imre honvédfőhadnagy, a vivó-klub igazgatója s az uri társadalom kedvelt tagja vezette oltárhoz Szeged egyik legszebb hölgyét, Bagáry Kálmán földbirtokos Margit leányát. Az esküvőn előkelő, nagyszámu közönség vett részt.

— **A szerbek husvétja.** Görög-keleti szerb polgártársaink a szokott fényvel ülték meg husvét ünnepét. A feltámadási körmenet tegnap éjjel fél 3 órakor ment végbe, melyen megjelentek az összes hatóságok fejei. Vasárnap délelőtt a belvárosi templomban volt fényes isteni tisztelt, melyet Straity György esperes szolgáltatót nagy segédlettel. Ma pedig régi hagyományhoz híven a gradnolica-negyedbeli „Monasztir“ templomot kereste fel a hívők nagy száma.

— **A T. K. E. könyvtára.** A „Torontál vármegyei magyar közművelődési egyesület“ könyvtári bizottsága szombaton délután Balázs József igazgató elnöklete mellett ülést tartott, melyen Jeszenszky Nándor és Rédl Ferenc voltak jelen. Az ülésen megállapították a beszerzendő könyvek jegyzékét. Jeszenszky Nándor könyvtáros ezután előterjesztette jelentését a könyvtár állományáról, amelyből kitűnik, hogy az egyesület 1452 kötet könyv felett rendelkezik. Örömmel vette tudomásul a bizottság a jelentésnek ama részét, mely szerint a múlt év folyamán összesen 2500 könyvet vettek ki olvasás céljából. A bizottság javasolni fogja a közgyűlésnek a „Magyar remekírók“ című nagy műnek beszerzését, azonkívül az idén 100 koronát tart új könyvek beszerzésére fordítandónak. A bizottság ez utón is figyelmébe ajánlja a könyvedvelőknek gazdag könyvtárát, mely mindenki által ingyen használható. A könyvtári helyiség Jeszenszky Nándor ág. ev. lelkész lakásán, a Váraljai-utcában van elhelyezve.

— **A torontáli jegyzők közgyűlése.** A torontál vármegyei községi és körjegyzők egylete május hó 11-ikén d. e. 10 órakor tartja rendes évi közgyűlést Nagybecskereken a vármegyeház alispáni kistermében. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó és jelentés az egyesület múlt évi működéséről. 2. Rónay Jenő egyleti tiszteltbeli tag bucsulevele. 3. Az 1901. évi egyleti számadás megvizsgálása. 4. Az 1903. évi költségvetés megállapítása. 5. Mesterovits Pál antalfalvai községi jegyző átengedi a nm. m. kir. közigazgatási bíróságnak nyugdíjigénye tárgyában 3171/K. 1901. szám alatt kelt elutasító végzését. 6. A Budapesten tartandó országos egyleti közgyűlésre 3 küldöttségi tag választása. 7. Esetleges, kellő időben beadott indítványok tárgyalása. A közgyűlést május hó 10-ikén este 6 órakor a „Magyar király“ szálló első emeleti termében választmányi ülés előzi meg.

— **A határkövek ügye.** A nagybecskereki képviselőtestület 1901. szeptember havában, mint annak idején megirtuk, az utaknál a határjelek kitűzéséről és határkövek felállításáról hozott határozatot. Az árlejtés megtartván, a műszaki munkálatok vezetésével Szöllőssy Kálmán mérnököt, helybeli vállalkozót bizta meg, míg a kövek szállításával Mairovits Mór m.-radnai lakost, mint legelőnyösebb árverelőket. E határozat ellen Reppmann Gyula és Tamássy József aradi vállalkozók tudvalevőleg felebbtek. A felebbezett határozat bejárta az összes fórumokat és most a hosszan húzódó ügy végre befejezést nyert. Mint értesülünk, a belügyminiszter határo-

zata most érkezett le a városhoz, a mely a felebbezés elutasításával a városi képviselőtestület határozatát hagyta jóvá.

Torontáli városok közgyűlése. Két torontálvármegyei város tartotta április 24-ikén közgyűlést: Nagyikinda és Pancsova. Nagyikindán dr. Bogdán Zsivko polgármester elnököl a közgyűlésen, a melyen megjelent Eremits Pál orsz. képviselő is. Pancsova város közgyűlésén Zákó Milán főispán elnököl, délután pedig Mattanovics Adolf polgármester. Mindkét város közgyűlése rendben folyt le.

Az önkéntes tűzoltók majálisa. Mint minden évben, úgy az idén is mulatságot rendeznek a nagybecskereki önkéntes tűzoltók sz. Flórián pátronusuk napjára. Az idén május 4-ikén tartják meg a mulatságot a városi erdőben. A műsort már összeállították és az igen változatos. Előadják a „Barátságból” és „Lepjünk meg őket” című egy felvonásos vígjátékot, azután lesz tűzijáték, konfetti dobálás, világposta stb., közre fog működni a „Polgári dalegyüttes” és néhány énekszám mulattatja a közönséget. Aki táncolni akar, táncolhat reggelig. Ehezök és szomjuhozók kinjait két vendéglős is fogja enyhíteni. Szóval meg lesz minden, hogy a résztvevők a lehető legjobban érezzék magukat sz. Flórián rovására.

A délvideki nemzetiségi izgatások ellen. A délvideki izgatások ellen most erélyes akció indult meg. A kir. ügyészség keményen hozzálátnak a lelketlen izgatók üldözéséhez s ennek remélhetőleg mihamarabb meg is lesz az eredménye. Így a temesvári ügyészség vádat emelt valami Cramer Albin nevű tanító ellen, akinek a Temesvárott megjelenő „Deutsches Tagblatt für Ungarn” című lapjában Die wahren Ursachen der Auswanderung” címmel olyan cikk jelent meg, mely a magyarországi német nemzetiségeket gyűlöletre izgatja a magyarok ellen. A szegedi kir. ügyészség pedig egyszerre három esetben is emelt vádat izgatás miatt. Az egyiknél a hírdett Korn Artur szerepel, a másik kettőben Steinacker Ödön és Krisch Alajos. Itt említjük meg a „Szegedi Napló”-nak azt a híret is, hogy Rómer Péter szegedi konviktusi igazgató Sz. Szigethy Vilmos hírlapíróval a délvideki kivándorlások megakadályozására és az izgatások ellensúlyozására délvideki kört akar alapítani s legközelebb értekezletre hívja össze a Szegeden tartózkodó torontáliakat és általában a délvidekieket, amikor megbeszéljük, hogy milyen testet öltson a terv.

Zsebtolvaj a piacon. Bótz Netti helybeli cigányasszonynak pénzre volt szüksége. Ezen segítő, a piacon Horváth Sándorné zsebében kezdett kotorászni. Horváthné véletlenül zsebébe nyult és igen elcsodálkozott, hogy az ő zsebében már van egy kéz. A cigány szony erre persze kikapta a kezét, de kihuzta a pénztárcát is, melyben 16 korona volt s azután futásnak eredt. Az odasiető rendőr azonban a közönség segítségével megfogta és bekísérte a kapitánysághoz.

Bakancsszállítás a hadseregnek. A temesvári kereskedelmi és iparkamara, a m. kir. honvédelmi miniszterium által kiírt pályázati hirdetményére vonatkozólag korábban megjelent közleménye kapcsán értesíti az érdekelteket, hogy a kisiparosok részére fentartott 16.300 pár bakancs és 6700 pár könnyű cipő szállítására vonatkozó ajánlataikat, a hol ipartestület van, annak útján, különben pedig közvetlenül az említett kereskedelmi és iparkamarához legkésőbb folyó évi június hó 1-ig nyújtják be. A szerződési feltételeket és bakancs, illetve könnyű cipő készítemény határozmányokat a kamara fogja annak idején az ajánlattevőkkel szigorú mihezartás végett közölni.

Horgony-Pain-Expeller igazi népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Liniment”-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

A Béga vízállása.

A temesvári folyammérnökség jelentése szerint április 28-án a Béga vízállása a következő volt:

Temesvár —0.06 cm. apadó.
Nagybecskerek +0.63 cm. apadó.
Titel +0.429 cm. apadó.

Irodalom és művészet.

Az Ébredés című fővárosi iparpolitikai lap legújabb számában Somfai Jánostól, lapunk s. szerkesztőjétől cikket közöl a Délvidék iparáról. A cikket, mely a mostani ipari mozgalmakban különösen aktuális, lapunk vezető helyén közöljük. Az „Ébredés”-ben azonkívül Kossuth Ferentől olvasunk cikket ipari bajainkról, Gara Józseftől meleg megemlékezést Horánszky Nándorról és Gelléri Mórtól, az Orsz. Ipar-egyesület igazgatójától fejtegetést a kisipar problémáiról. Az „Ébredés” szerkesztője Gara József, kiadója Misoga Sándor fővárosi nagyiparos. Előfizetési ára egész évre 4 frt. Előfizethetni a lap kiadóhivatalában: Budapest IV. váci-utca 21.

Hangverseny. Jeleztük már, hogy Semsey Mariska, a m. kir. opera énekesnője május 3-án tartja hangversenyét a színházban. Az érdekesnek ígérkező hangverseny műsora a következő: 1. Keringő a „Katalin”-ból Fejér Jenőtől, éneklő Semsey Mariska k. a., zongorán kíséri Ripka Armin ur. 2. „C-moll” vonós négyes Beethoven L.-től. a) Scherzo, b) Allegro. Előadják: Kürschner Ignác és László Jenő urak hegedűn. Ripka Imre ur mély hegedűn, dr. Steinbach Béla ur gordonkán. 3. Nagy ária „Sámson és Delila”-ból, Saint Säens-től, éneklő Semsey Mariska k. a., zongorán kíséri Ripka Armin ur. 4. Magyar táncok. Chován Kálmántól. Zongorán előadják: Polgár Jolán urhölgy és Ripka Armin ur. 5. a) „Erlkönig”, b) „Heiden Röslein” Schubert-től, éneklő Semsey Mariska k. a., zongorán kíséri Ripka Armin ur. 6. „G. moll” zongora négyes Heller W.-től. a) Andante, b) Allegro. Előadják: Ripka Gizella k. a. zongorán, László Jenő ur hegedűn. Ripka Imre ur mély hegedűn, dr. Steinbach Béla ur gordonkán. 7. a) Nagy ária „Proféta”-ból Mayerber-től, b) Dal Tosti-től, c) Magyar dalok, éneklő Semsey Mariska k. a., zongorán kíséri Ripka Armin ur. Helyárak: Családi páholy 16 kor. Alsó páholy 10 kor. I. emeleti páholy 8 kor. II. emeleti páholy 5 kor. Földszint I—IV. sor 2 kor. 40 fill., V—VIII. sor. 2 kor., a többi 1 kor. 40 fill. Állóhely 80 fillér. Deák- és katonajegy 60 fillér. Karzati ülőhely 60 fill. Karzati állóhely 40 fillér. Pénztárnyitás este 7 órakor. A hangverseny 8 órakor kezdődik. Előjegyzéseket a jegyekre elfogad Semsey Gyula m. főlevéltáros.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, április 28.

I. A főrendiház ülése április 28-án.

A főrendiház ma délelőtt ülést tartott, melyen minden vita nélkül elfogadták az újabb indennitási törvényjavaslatot. Azután megválasztották a delegáció tagjait.

II.

A képviselőház ülése április 28-án.

A képviselőház mai ülésén folytatták az igazságügyi költségvetés részletes vitáját. Minden egyes tételnél történtek felszólalások, de Plósz igazságügyminiszter megnyugtató felvilágosításai után hamarosan befejezték a vitát s az igazságügyi költségvetést részleteiben is elfogadták. Az igazságügyminisztert a vita végén lelkesen megéljenztek.

Utána a Mexikoval kötendő kereskedelmi szerződésről szóló javaslatot tárgyalták, melynek során Rakovszky István szólt föl. Széll Kálmán, mint a keresk. miniszterium ideiglenes vezetője válaszolt neki.

Miután még Visontai Soma szólt föl, a javaslatot elfogadták. Azután a kvótabizottság tagjainak választására került sor. Az ülés folyik.

Horánszky utóda.

Budapest, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kereskedelemügyi tárca körül még mindig erősen folyik a találgatások árja. Széll Kálmán miniszterelnököt Bécsből való visszatérte alkalmából ma minden oldalról körülfogták a képviselőház folyosóján s kérdezősködtek tőle, de a miniszterelnök egyszerűen kijelentette, hogy nem tud semmit. Ma két hír tartja magát. Az egyik hír szerint Lukács László pénz-

ügyminiszter venné át ideiglenesen a kereskedelmi tárcát is, a másik szerint Nagy Ferenc államtitkár lesz Horánszky utódja. Nagy Ferencnek már gratuláltak is s bár ő visszautasította a gratulációkat, biztosra veszik, hogy még e héten meg fog jelenni a hivatalos lapban Nagy Ferenc kinevezése kereskedelmi miniszterre.

Hírlapírók lakomája.

Budapest, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyarországi hírlapírók nyugdíjintézetének tegnapi közgyűlése után a gyűlés tagjai lakomára gyűltek össze, melyen Rákosi Jenő és Vészi József Jókai Mórt ünnepelték felkészülteikben, amire Jókai meghatva választott. Széll Kálmán miniszterelnök Bécsből táviratot küldött, melyben sajnálkozását fejezi ki, hogy halaszthatatlan teendői miatt nem vehet részt a lakomán.

Választók a képviselőjük ellen.

Budapest, április 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagyszombat város választói tegnap népes gyűlést tartottak, a melyen képviselőjüknek Kollár Mártonnak parlamenti szereplésével foglalkoztak. A gyűlés határozati javaslatot fogadott el, melyben kimondja, hogy Kollár Márton parlamenti szereplését s így legutóbbi beszédét rosszallja.

Vonatösszeütközés.

Budapest, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Innsbruckból jelentik, hogy ott két vonat összeütközött. Az egyik vonaton volt állítólag Jenő főherceg is, de ezt a hírt még nem erősítették meg. Az összeütközésben egyébként emberéletben nem esett kár.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1902. április 28.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki új	76	9.—	9.10	80	9.30	9.45
Pestvidéki új	76	8.95	9.05	80	9.25	9.35
Bánsági új	76	8.90	9.05	80	0.—	0.—
Bácskai új	75	8.95	9.15	80	0.—	0.—
Rozs új elsőrendű			70—75	7.20	7.30	
„ másodikrendű			—	7.10	7.20	
Árpa — takarmány			60—62	6.10	6.20	
„ — égetni való			62—64	5.75	6.—	
„ — sörfőzésre való			64—66	0.—	0.—	
Zab — elsőrendű			39—41	7.—	7.25	
Tengeri ó — bánsági			—	0.—	0.—	
„ — másnemű			—	0.—	0.—	

Határidő-üzlet.

Budapest, április 28. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A forgalom ma elég élénk, az árak szilárdak. Déli zárlat: Buza 1902. áprilisra . . . 8.93—8.94 „ 1902. októberre . . . 6.67—6.68 Rozs 1902. áprilisra . . . 6.70—6.72 Tengeri 1902. októberre . . . 5.01—5.02 Zab 1902. áprilisra . . . 5.82—5.83

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről. Érvényes 1902. május hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:
Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 38 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 30 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágány vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagyikindáról: este 9 óra 53 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:
Zombolyára: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 3 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 30 p.
Zombolyára: (keskenyvágány vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Karlova—Nagyikindára: reggel 6 óra 7 p.

A nagybecskereki szolgabírói hivataltól.

5509/1902.

356-3.3

Pályázat.

Lázár föld körjegyzőségben a 720 korona évi fizetéssel szervezett írnoki állás megüresedvén, erre ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik az állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket hozzám f. évi május hó 15-éig annál is inkább adják be, mert a később érkezetteket figyelembe részesíteni nem fogom.

A községi szabályrendelet alapján a német nyelv ismerete megkívántatik.

Kelt Nagybecskereken, 1902. évi április hó 18-án.

Tullics, tb. főbíró.

2163. tlkv. sz. 1902.

368-1.1

Árverési hirdetemény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bacsizsamelléki takarékpénztár végrehajtónak Bugarszki Illia aracsi és Paity Szreduje karlovai lakos végrehajtást szenvedők elleni 3000 kor. iránti végrehajtási ügyében, nemkülönben dr. Kiss János nagybecskereki lakosnak 1200 kor. s jár. iránti követelése behajtása végett is a területén levő Aracs község határában fekvő aracsi 3641. sz. tjkvben 1., 2., 4. sor. 3331., 3735. és 4923. hrsz. alatt foglalt 6 hold tartalékföldekből ifj. Bugarszki Illia végrehajtást szenvedőt illető jutalék a kir. kincstár által bejelentett s feljegyzett tulajdoni igény fentartásával 726 kor. utóajánlati árban kikiáltási ára 452 kor. volt) az 1902. évi május hó 5-ik napján d. u. 3 órakor Aracs községében árverés alá fog bocsátatni és az utóajánlati árban alul nem fog eladatni, megjegyeztetvén, hogy az árverés napjától fogva az überlandialis (maradvány) földek után lejárandó váltásártartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 30 nap, a másodikat 60 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Kelt Törökbecsén, a kir. járásbíró, mint tlkvi hatóságnál, 1902. évi március hó 26-án.

Szabó,
kir. aljbíró.

Kinek van Nagybecskereken a legszebb foga!

Erdélyi Mór fogtechnikusnak a Korona-szálló melletti fogműtermében, a hol műfogak és fogsorok a legújabb módszer és a legolcsóbb árak mellett; csapfogak, koronák aranyból és szápadlás nélküli műfogak is készíttetnek.

Műfogak darabja 2 forinttól fejjebb.

292-50.12

A nagybecskereki szolgabírói hivataltól.

5509/1902. szám.

355-3.3

Pályázat.

Román-Écska községben 800 korona évi fizetéssel szervezett írnok-végrehajtói állás megüresedvén, erre ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik az állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket hozzám jövő hó 15-éig annál is inkább adják be, mert a később érkezetteket figyelembe részesíteni nem fogom.

A községi szabályrendelet alapján az adóügyek kezelése, adóvégrehajtások körüli gyakorlat kimutatása és a hivatalos magyar nyelven kívül a román nyelv szóbeli ismerése megkívántatik.

Kelt Nagybecskereken, 1902. évi április hó 18-án.

Tullics, tb. főbíró.

Árverési hirdetemény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az alanti számu zálogtárgyak lejártak és az 1881. XIV. t. c. értelmében 1902. évi május hó 14-én d. e. 9 órakor alóli intézet helyiségében árverés alá kerülnek. Ezen zálogtárgyak kiváltása vagy meghosszabbítása 1902. május hó 12-éig déli 12 óráig eszközölhető.

(365-21)

Nagybecskereki
kézi zálogkölcson-intézet.

12 55 58 100 01 20 28 29 43 94 214 43 312 73 88 458
72 73 85 86 97 515 24 41 55 669 765 880 915 72 85
1035 45 1246 1340 78 1401 17 40 1524 61 1624 32 86
1948 55 2007 33 43 112 55 2248 72 310 76 410 45 61 97
508 72 77 747 956 3008 94 115 211 12 17 98 341 48 70
79 99 503 45 605 49 54 75 86 720 52 84 889 943 78 79
93 4050 84 120 36 78 85 255 94 361 70 524 41 617 20 46
83 700 73 840 55 64 902 33 5015 20 36 83 141 94 279
389 400 56 74 520 49 60 61 70 71 85 608 20 33 32 68 88
89 713 55 802 81 91 907 15 22 37 82 98 6001 20 29 41
83 113 19 37 42 43 61 245 66 309 11 12 36 49 428 58 59
60 70 81 509 13 28 57 72 92 603 04 24 29 33 40 61 63
79 89 705 17 38 49 70 71 88 801 15 45 80 85 907 19 64
65 72 75 7055 64 92 107 08 12 17 21 31 57 230 64 82
301 20 21 28 29 37 46 72 99 431 42 44 50 69 72 89 98
507 13 35 56 96 613 23 28 41 701 39 54 68 804 07 20 32
55 63 70 72 74 76 77 79 902 04 6 08 10 56 65 66 77 79
98 8008 09 31 38 54 65 66 87 88 102 9 11 14 18 38 56
58 66 88 203 4 6 19 26 28 52 55 58 64 67 72 84 93 303
10 14 25 73 75 84 402 12 18 34 38 59 64 506 24 25 28
29 48 50 68 84 92 96 97 99 602 10 35 37 38 77 82 91 99
706 21 45 58 804 07 15 17 40 51 54 55 59 69 73 87 89
90 94 906 27 31 36 39 42 44 48 51 56 60 61 63 64 65 74
75 77 79 85 87 9007 10 11 15 28 30 38 40 45 56 61 65
68 80 81 82 90 91 93 95 98 99 103 07 11 14 16 19 21 24
25 29 30 32 33 38 43 45 47 50 52 56 59 60 64 65 70 71
77 78 79 82 83 84 89 91 94 95 96 205 09 10 13 14 19 22,

11430/902. szám.

Magy. kir. államvasutak
Üzletvezetőség Zágráb.

Pályázati hirdetemény.

A m. kir. államvasutak Kaposvár állomásán az állomási vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati pályázatot hirdetünk.

A bérlet 1902. évi július hó 1-ével kezdődik és tart ezen időponttól számítandó 3 éven át vagyis 1905. év június hó 30-ig.

Ezen vendéglő bérlettel jár az I.—II. osztályú étteremben, továbbá a III. osztályú váró és étteremben és nyáron az I.—II. osztályú étterem előtti perronrészen való étel és ital elárúsítás jogán kívül, a vendéglős részére két szoba, két cseléd, egy pince szoba, egy konyha és egy kamrából álló lakás, ezenkívül egy tálaló, öt borpince, mosókonyha, padlás és jégverem használatára.

Az egy korona bélyeggel és „ajánlat a kaposvári állomáson levő vendéglő üzlet bérbevételére 11430/02. sz.-hoz” felirattal ellátott borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1902. évi április hó 30-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségéhez (Ferenc József-tér 19. sz.) posta útján térti vevény mellett nyújtandók be.

Bánatpénz fejében pedig ugyanezen időpontig 400 azaz négyszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztárána letendő. Értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tizennégy napnál nem régebb árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékükben fognak számíttatni.

Szóban levő vendéglő bérletére vonatkozó feltételek ezen üzletvezetőség forg. és keresk. osztályában, a kaposvári forgalmi főnökségnél és Kaposvár állomás főnökénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

Bánatpénz nélkül, vagy a fentemlített benyújtási határidő után beérkező ajánlatok nem vétetnek tekintetbe.

A m. kir. államvasutak fentartják maguk-

nak, a jogot hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül a felajánlott bérre, szabadon választhassanak.

Megjegyeztetik még, hogy bérlo az I. és II. osztályú és külön éttermet és a lakásul szolgáló helyiséget, konyhát és a többi összes mellék-helyiségeket is saját költségén tartozik fűteni és világítani, míg a III. oszt. váró-és étterem fűtése és világítása felerészben bérbeadó vasut, felerészben pedig bérlo által fog eszközöltetni.

Zágráb, 1902. március hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik).

Telefon 163. Telefon 163.

OLCSÓ ÁRAK! OLCSÓ ÁRAK!

LEGUJABB DIVATU NŐI PÁRIZSI ÉS BÉCSI KALAPOK

Napernyők, illatszerek

Uj divatu nyakkendők és férfi ingek.

CSIPKÉK, SZALAGOK.

Több kerekpár feltűnő olcsón.

Mersdorf Péter

NAGYBECSKEREK

57060/902. számhoz.

M. kir. államvasutak.

HIRDETMEY.

Osztrák-magyar—bajor vasuti kötelék.
Uj kiveteles dijszabás életbeletetése gyümölcsre.

A fenti kötelék-forgalomban 1896. évi december hó 1-től érvényes VI. rész dijszabás (kiveteles dijszabás gyümölcszállításra) I. pótlékával, valamint a hirdetés útján bevezetett díjtételekkel együtt f. évi június 1-jével hatályon kívül helyeztetik.

Ennek helyébe f. évi június hó 1-jével uj dijszabás lép életbe, mely az ezidő szerint fennálló díjtételekhez képest részben mérsékléseket, részben díjdragulásokat tartalmaz.

Az uj dijszabás fenti időponttól kezdve a magy. kir. államvasutak dijszabás elárúsító hivatalában lesz megszerezhető.

Budapest, 1902. április hó.

A m. kir. államvasutak

együttal a részes vasutak nevében is.
(Utányomás nem díjaztatik).

Két szoba, konyha és a szükséges mellék-helyiségek ből álló lakás azonnal kiadó.

Zápolya - utca 1-ső szám alatt.

(819-x.10)

NYOMDÁSZ-TANULÓNAK

JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU

FELVÉTETIK.

BŐVEBBET E LAP KIADÓHIVATALÁBAN.

237-x.78